

บทนำ

อาจกล่าวได้ว่า การเพิ่มผลิตภาพเป็นจุดเริ่มต้นและเป้าหมายอันหนึ่งของวิชา เศรษฐศาสตร์ และตลอดสองศตวรรษแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจและความก้าวหน้าของวิชา เศรษฐศาสตร์ เราก็มองเวียนอยู่กับปัญหาการเพิ่มผลิตภาพ บทความที่รวบรวมมาเสนอไว้ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างอันดีที่แสดงให้เห็นสถานภาพแห่งความรู้ ประเด็นแห่งความสนใจ ปัญหาและข้อจำกัดในการวัด และแนวความคิดในการเพิ่มผลิตภาพสำหรับประเทศไทย

บทความของ **วุฒิเทพ อินทปัญญา** แสดงให้เห็นสถานภาพของผลิตภาพในภาคเกษตรของไทยและชี้ให้เห็นว่า แนวทางของการเพิ่มผลิตภาพที่สำคัญที่ยังไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่าที่ควรคือ การพัฒนาทุนมนุษย์ในภาคเกษตร

บทความของ **วิทย์ สัตยารักษ์วิทย์ และสันติ บางอ้อ** แสดงความพยายามที่จะวัดการเพิ่มผลิตภาพแรงงานในอุตสาหกรรมวิศวกรรม ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจส่วนรวมของไทย และกว่าจะวัดกันได้ก็ได้อธิบายให้เห็น ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดนานาประการในการวัดดังกล่าว

บทความของ **Peter Brimble** แสดงวิธีการวัดการเพิ่มผลิตภาพปัจจัยการผลิตรวมในอุตสาหกรรม 7 ประการของไทยและอธิบายลักษณะเหตุแห่งความแตกต่างในการเพิ่มผลิตภาพระหว่างประเภทอุตสาหกรรมและระหว่างหน่วยธุรกิจต่อจากข้อคิดและวิธีวัด สถานภาพของการเพิ่มผลผลิต เราหันเข้าสู่แนวทางส่งเสริมเพิ่มพูนผลิตภาพในหน่วยงาน

วุฒิชัย อำนงค์ เสนอแนวทางใหม่สำหรับการเพิ่มพูนผลิตภาพ กล่าวคือ การผสมผสานปฏิบัติการเพื่อผลิตภาพของในหลายแง่ด้วยกัน โดยเริ่มจากการพิจารณาแนวการผสมผสานที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงและการสร้างเสริมสิ่งใหม่ ความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องระบบงานและโครงสร้างเพื่อการปฏิบัติที่ดี ความคิดริเริ่มและอิสระมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จากนั้นก็เป็นการผสมผสานหาความพอเหมาะระหว่างความต้องการประสิทธิผลในระดับสูงกับการ

ธีรกร ช่อไม้ทอง เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีตามแนวคิดของมอริทานี่ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการแผนกวิจัยเทคโนโลยี สถาบันวิจัยโนมูระ มอริทานี่ ได้เสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับความสัมพันธ์และวิวัฒนาการระหว่างการพัฒนาทางการค้าและการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประสบการณ์ของประเทศญี่ปุ่นในช่วง 120 ปีที่แล้ว ซึ่งนับเป็นบทเรียนในหลายแง่มุมสำหรับประเทศผู้รับเทคโนโลยี ที่จะต้องมีการเตรียมตัวเพื่อปรับเงื่อนไขต่างๆ ให้สอดคล้องกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีนั้นๆ ซึ่งในบทความนี้ได้เสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงานทั้งในระดับองค์การและในระดับของประเทศ ซึ่งเป็นที่น่าสนใจติดตามอย่างยิ่งสำหรับผู้สนใจเรื่องการจัดการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เราหวังว่าบทความชุดนี้มีสาระและแง่คิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในเรื่องการเพิ่มผลิตภาพและการพัฒนาเศรษฐกิจพอสมควร และนำไปสู่การศึกษาวิจัย และวิจารณ์ ให้มีความรู้ความเข้าใจแตกฉาน ลึกซึ้งยิ่งๆ ขึ้นไปเพื่อประโยชน์ในการเลือกใช้นโยบายและวิธีปฏิบัติในอันที่จะเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยอย่างสม่ำเสมอและถาวรสืบไป

วิศาล บุปผเวส
สิงหา เจียมศิริ